

התנועה הרפורמית
יהדות מתקדמת בישראל

אתר החגים www.hagim.org.il

סדר הדלקת נרות מסורתי ושוויוני

מנהג חסידי להקדים להדלקת הנרות את הפסוק:

**וַיְהִי נֵעַם אֲדָנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה
עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ** (תהילים צא).

ואבאר לך בסייעתא דשמיא כי נסים מציאת מצרים הש"י בחסדו הגדול פעל זאת בלי שום התעוררות התחתון מה שאין כן בחנוכה. הניסים היה קצת ג"כ ע"י התחתונים שחשמונאי ובניו היו לוחמים עם חיל אנטיוכוס הרשע ימ"ש לכן אנו אומרים בחנוכה "ויהי נועם" בהדלקת נרות של חנוכה שבו נאמר ומעשה ידינו כוננה עלינו לרמוז על נס חנוכה שהוא מעשה ידינו במלחמה. ספר קדושת לוי - דרושים לחנוכה

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר חֲנֻכָּה:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה נִסִּים לְאַבּוֹתֵינוּ וְאֵימּוֹתֵינוּ בְּיָמֵים הָהֵם בְּזַמַּן הַזֶּה:

בערב הראשון בו מדליקים נרות יש להוסיף את ברכת הזמן:
בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחֲיָנוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזַמַּן הַזֶּה.

במהלך הדלקת הנרות נוהגים לשיר:
הַנְּרוֹת הַקְּלוּ אָנוּ מְדַלִּיקִין עַל הַנִּסִּים וְעַל הַנִּפְלְאוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנְּחֻמּוֹת. שֶׁעָשִׂיתָ לְאַבּוֹתֵינוּ בְּיָמֵים הָהֵם בְּזַמַּן הַזֶּה. עַל יְדֵי כְּהֻנֵּיךָ הַקְּדוּשִׁים. וְכָל מִצְוֹת שְׁמוֹנֶת יָמֵי חֲנֻכָּה. הַנְּרוֹת הַקְּלוּ קִדְּשׁ הַס. וְאִין לָנוּ רְשׁוֹת לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם. אֶלְא לְרֵאוֹתָם בְּלִבְד. כְּדֵי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל נְסִיךָ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְעַל יְשׁוּעָתֶךָ.

מנהג קהילות ספרד לומר לאחר הדלקת הנרות (ויש הנוהגים במהלך ההדלקה) את מזמור תהילים ל', "מזמור שיר חנוכת הבית לדוד":

מזמור שיר חנכת הבית לדוד -
אֲרוּמֶמְךָ יְהוָה כִּי דַלִּיתָנִי וְלֹא שִׁמַּחַת אִנְיִי לִי: יְהוָה אֱלֹהֵי שׁוּעָתִי אֱלֹהֵי וְתַרְפָּאֲנִי: יְהוָה הַעֲלִיתָ מִן שָׂאוֹל נַפְשִׁי חַיִּיתָנִי מִיַּרְדֵּי בּוֹר: זָמְרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לִזְכֹּר קִדְּשׁוֹ: כִּי רָגַע בְּאֶפְסוֹ חַיִּים בְּרִצּוֹנוֹ. בְּעָרֵב לַיִן בָּכִי וּלְבַקֵּר רִנָּה: וְאֲנִי אִמְרָתִי בְּשִׁלּוּי בַל אֲמוּט לְעוֹלָם: יְהוָה בְּרִצּוֹנֶךָ הַעֲמַדְתָּה לְהַרְרִי עָז. הִסְתַּרְתָּ פְּנֵיךָ הַיִּיתִי נִבְהַל: אֱלֹהֵיךָ יְהוָה אֶקְרָא וְאֵל אֲדָנָי אֲתַחֲנֶן: מַה בָּצַע בְּדַמִּי בְּרַדְתִּי אֶל שַׁחַת הַיּוֹדֶךָ עֲפָר הַיְגִיד אֲמַתְּךָ: שָׁמַע יְהוָה וְחֲנֻנִי יְהוָה הִיא עֲזָר לִי: הִפְכַת מִסְפְּדֵי לְמַחֹל לִי פִתַּחַת שְׁקִי וְתַאֲזַרְנִי שִׁמַּחָה: לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם: יְהוָה אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲדוֹךָ.

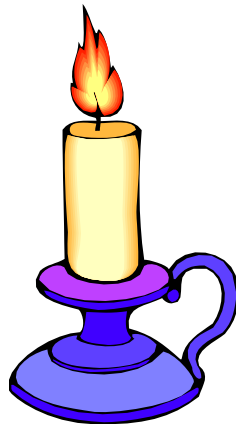

התנועה הרפורמית
יהדות מתקדמת בישראל

אתר החגים www.hagim.org.il

הפזמון מעוז צור התחבר בגרמניה בימי הביניים. יש המתארכים אותו לתקופת מסעי הצלב השלישי בסוף המאה ה-12. ראשית התקבל הפזמון בכל עדות אשכנז ובדורות האחרונים נוהגים לשיר אותו מרבית עדות ישראל לאחר ההדלקה. בבית הראשון והאחרון מובעת תקוות העם לגאולה ולשיבת ציון בארבעת הבתים האמצעיים מסופרת הצלתם של בני ישראל משעבוד מצרים, גלות בבל, גזירות המן וגזירות אנטיוכוס.

מעוז צור ישועתי לך נאָה לשַׁבַּח,
תִּכּוֹן בַּיִת תִּפְלְתִי וְשֵׁם תּוֹדָה נִזְבַּח,
לַעֲת תִּכְיֶן מִטְבַּח מִצָּר הַמְנַבַּח,
אֲז אֲגַמּוֹר בְּשִׁיר מִזְמוֹר חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ.

רְעוֹת שְׁבַעָה נִפְשֵׁי בִּיגוֹן כַּחֵי כָּלָה,
חַיֵּי מְרָרוּ בְּקוֹשֵׁי בְּשַׁעְבוֹד מַלְכוּת עֲגָלָה,
וּבְיָדוֹ הַגְּדוּלָה הוֹצִיא אֶת הַסִּגְלָה,
חֵיל פְּרִיעָה וְכָל זָרְעוֹ יִרְדּוּ קֶאֱבָן בְּמַצוּלָה.

דְּבִיר קִדְשׁוֹ הִבִּיאֲנִי וְגַם שֵׁם לֹא שִׁקְטִיתִי,
וּבָא נוֹגֵשׁ וְהִגְלֵנִי. כִּי זָרִים עֲבַדְתִּי,
וַיִּזֵּן רַעַל מִסַּכְתִּי כַּמַּעַט שְׁעַבְדְתִּי,
קֶץ בָּבֶל. זָרְבָבֶל. לְקֶץ שְׁבַעִים נוֹשְׁעִיתִי.

כָּרוֹת קוֹמַת בְּרוּשׁ בְּקֶשׁ אֲנִי בֶן הַמִּדְבָּא,
וְנִהְיִתָה לּוֹ לִפַּח וּלְמוֹקֵשׁ וְגֵאֲוֹתוֹ נִשְׁבַּתָּה,
רֹאשׁ יְמִינִי נִשְׂאֵת. וְאוֹיֵב שְׁמוֹ מַחִיתָ,
רֵב בְּנֵיו וְקִנְיָנוֹ עַל הָעֵץ תִּלִּיתָ..

יֹנָיִם נִקְבְּצוּ עָלַי אֲזִי בִימֵי חֲשֻׁמָּנִים,
וּפְרָצוּ חוֹמוֹת מַגְדְּלֵי וְטַמְאוּ כָּל הַשְּׁמָנִים,
וּמְנוֹתָר קִנְקָנִים נַעֲשֶׂה גֵס לְשׁוֹשְׁנִים,
בְּנֵי בֵינָה יְמֵי שְׁמוֹנָה קִבְּעוּ שִׁיר וּרְנָנִים.

חֲשׂוֹף זְרוּעַ קִדְשֶׁךָ וְקִרְבֵּךָ קֶץ הַיְשׁוּעָה,
נִקֵּם נִקְמַת דָּם עֲבַדֶּיךָ מֵאֵמָה הַרְשָׁעָה,
כִּי אֲרַכָּה לָנוּ הַשְּׁעָה. וְאִין קֶץ לִימֵי הַרְעָה,
דַּחַה אֲדַמּוֹן בְּצַל צִלְמוֹן הַקָּם לָנוּ רוּעָה שְׁבַעָה.

מי ימלל גבורות ישראל אותם מי ימנה
הן בכל דור יקום הגיבור גואל העם
שמע - בימים ההם בזמן הזה
מכבי מושיע וגואל
ובימינו - כל עם ישראל
יתאחד יקום ויגאל